

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Krajewski

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa G. B.
przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu "P." w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 września 2019 r.,
zażalenia powódki na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 marca 2018 r., sygn. akt VII AGa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 marca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) uchylił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 16 czerwca 2016 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Przyczyną wydania orzeczenia kasatoryjnego było stwierdzenie przez Sąd Apelacyjny wadliwego przeprowadzenia przez Sąd

I instancji postępowania dowodowego w zakresie dowodu z opinii biegłego. Ponieważ dowód ten został oceniony jako mający kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, to konieczność jego powtórzenia Sąd Apelacyjny utożsamiał z potrzebą przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, uzasadniającą zastosowanie art. 386 § 4 k.p.c.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniosła powódka, G. B. Zażądała ona uchylenia zaskarżonego wyroku, powołując się na naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. polegające na nietrafnej ocenie Sądu Apelacyjnego, że w postępowaniu przed Sądem I instancji nie rozpoznano istoty sprawy wskutek oparcia się na błędnej opinii biegłego, podczas gdy opinia ta zawierała odpowiedź na pytanie Sądu i była kompletna, co podważało potrzebę ponownego dopuszczenia dowodu z opinii biegłego. Skarżąca zakwestionowała również wskazania co do dalszego postępowania i wyraziła zapatrywanie, że decyzja o skierowaniu sprawy do ponownego rozpoznania była nieuzasadniona w świetle zasad ekonomiki procesowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się skuteczne, mimo że zarzut zażalenia został skonstruowany nieprawidłowo. Zakwestionowane przez skarżącą rozstrzygnięcie było bowiem motywowane koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, a nie nierozpoznaniem istoty sprawy. Ostatecznie jednak poprawne oznaczenie naruszonego przepisu oraz argumentacja zażalenia, akcentująca brak konieczności ponawiania postępowania dowodowego, pozwalają na przyjęcie, że rzeczywistym celem powódki było także podważenie stanowiska Sąd II instancji o potrzebie przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zgodnie z art. 386 § 2 i § 4 k.p.c. uchylenie wyroku połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić w razie stwierdzenia nieważności postępowania przed sądem I instancji, a oprócz tego przypadku – tylko w razie nierozpoznania przez ten sąd istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji zostały zakreślone wąsko, stąd w razie wniesienia zażalenia, o którym

mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do skontrolowania, czy istotnie doszło do nierozpoznania istoty sprawy, lub czy istnieje konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lutego 2014 r., IV CZ 120/13).

Wskazana przez Sąd Apelacyjny podstawa uchYLENIA wyroku Sądu I instancji w postaci potrzeby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości stanowi wyjątek od zasady wydawania przez sąd odwoławczy rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, a zatem zgodnie z zasadą *exceptiones non sunt extendendae* nie może być interpretowana rozszerzająco. Zapatrywanie odmienne prowadziłoby także do podważenia istoty postępowania apelacyjnego realizującej model apelacji pełnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2014 r., I CZ 89/14). Oznacza to, że wykładnia przesłanki potrzeby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości powinna uwzględniać przede wszystkim wyniki językowo-logicznej interpretacji art. 386 § 4 k.p.c. W związku z tym przyjmuje się, że - *a contrario* - konieczność przeprowadzania nawet znacznej części postępowania dowodowego nie stanowi wystarczającej podstawy do wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego (por. postanowienie SN z 28 listopada 2014 r., I CZ 89/14, zob. jednak postanowienie SN z 9.10.2014 r., IV CZ 70/14).

Z motywów zaskarżonego wyroku wynika, że stan faktyczny sprawy został ustalony przez Sąd I instancji „na podstawie wskazanych w uzasadnieniu, nie wymagających dowodu bezspornych twierdzeń stron oraz dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, które nie pozostawały ze sobą w sprzeczności i których autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy nie zakwestionowała skutecznie żadna ze stron” oraz opinii biegłego. Dostrzeżona przez Sąd Apelacyjny konieczność powtórzenia jednego z wymienionych dowodów, nawet tej wagi co dowód z opinii biegłego, nie mieści się w dyspozycji art. 386 § 4 k.p.c. Znaczenie uzyskuje również okoliczność, że wydanie orzeczenia kasatoryjnego na omawianej podstawie ma charakter fakultatywny, a ocena zasadności takiego rozstrzygnięcia nie powinna być dokonywana w oderwaniu od wyrażonej w art. 6 k.p.c. zasady szybkości postępowania. Skoro natomiast zażalenie wniosła strona powodowa, obarczona ciężarem dowodu przesłanek

odpowiedzialności pozwanej, to należy mniemać, że aprobuje ona skoncentrowanie doniosłych czynności dowodowych w postępowaniu apelacyjnym.

Poza zakresem oceny pozostaje natomiast poruszona w zażaleniu kwestia trafności argumentacji Sądu Apelacyjnego wskazującego na potrzebę prawidłowego przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, jak również zagadnienie toku dalszych czynności, które na obecnym etapie rozpoznania sprawy będą podejmowane przez Sąd II instancji. W sposób oczywisty rozstrzygnięcie tych zagadnień nie jest uzależnione od wyrażonego przez skarżącą stanowiska o wysokiej wartości dowodowej przeprowadzonej dotychczas opinii biegłego.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 1¹ i § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie, o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygając zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

aj